

**XII. évf. 2. szám
2022. február**

KeMLIB

Komárom-Esztergom megyei könyvtárszakmai folyóirat
(A Téka Téma utódja)

<http://kemlib.jamvk.hu>
<http://epa.oszk.hu/02700/02762>

Kiadja a József Attila Megyei és Városi Könyvtár
2800 Tatabánya, Fő tér 2. **Felelős kiadó** Mikolasek Zsófia igazgató
Felelős szerkesztő: Mikolasek Zsófia
Rovatvezetők: Fábián Ildikó, dr. Horváth Géza,
Márku Mónika, Mikolasek Zsófia, Suller Ildikó Tünde
Műszaki szerkesztés: Török Csaba
ISSN 2062-5782

Tartalom

Megyei körkép	3
„Csak az a szem szeret, amely nincs betakarva”! - NÁSZ JÁNOS.....	3
Konnicsiva, dokusaszama! – Sziasztok olvasók! - DOMÁNYI ZSUZSANNA	4
Összeült a Digitalizáló munkacsoport - MÁRKU MÓNICA.....	4
KITEKINTŐ	5
Emlékmentő... - ifj. GYÜSZI LÁSZLÓ	5
Okosotthon-megoldásokról a NetNagyi Klubban - SZILASSI ANDREA	8
Minimális, de optimális részmegoldások a háztartásokban.....	8
Intelligens technológiák idősek otthonaiban	9
GYEREKSAROK	10
Medvenap a József Attila Megyei és Városi könyvtárban - GERGINÉ KOLOK MELINDA	10
„Bözsikétől” a mumusokig - GOLDSCHMIDT ÉVA.....	10
Derűs macinap - GOLDSCHMIDT ÉVA.....	11
Lelkes madarászok a könyvtárban! - KUN-KOVÁCS ERIKA.....	12
Élni másként – szülőklub a fogyatékossgal élőket nevelők számára - SULLER ILDIKÓ	12
Helytörténet, honismeret	13
Tatabánya 75 – köztünk élnek - MÁRKU MÓNICA	13
Könyvtári sajtófigyelés	14
2022. JANUÁR	14

„Csak az a szem szeret, amely nincs betakarva”!

NÁSZ JÁNOS

(Pillanatképek az Új Forrás 2022. évi első számának bemutatójáról.)

Csendes Toll/Jász Attila főszerkesztő úr ismét kitett magáért, no persze értünk is, azzal, amiképp bevezetőjében mondta, a folyóirat filozófiájának megfelelően, élő illusztrációként, helyi értékek közvetítőjeként kívánnak megjelenni és ő szava tartó ember. Csaknem félszázan jöttünk össze megint erre az ígért alkalomra és érdeklődve vártuk, Bujdosó János zeneszerző, filmzene alkotó, alternatív rocker bemutatkozását és későbbi zenei átkötéseit, amint a húrok közé csapva angol, és magyar dallamokkal néha pajkosan elvarázsoljon és megénekeltesen bennünk.

Fotó:Tari-Székely Karola

A felvezetés már annyira sikerült, hogy akár egy önálló estként is befért volna, ha a további meghívottak átengedték volna az irodalmi showt. Mert az est egyik kiemelkedő személyisége az a napokban nyolcvan évét betöltő Győri László Radnóti- és József Attila díjas költő köszöntése volt, aki 1972-80 között megyei könyvtárunkat erősítette. A cikk írója most bátorkodik beismerni elfogultságát vele szemben, hiszen éppen, mint pályakezdőként örökölte első könyvtári íróasztalát, persze nem az íróasztalon van itt a hangsúly. Laci a *Kilencek* és az *Elérhetetlen Föld* tiszta homlokú nemzedékéhez tartozott, békési-viharsarki szeretnivaló emberként, tatabányai elhivatottsággal és az Új Forrás szerkesztőjeként lett itteni ember. A kornak és korosztályának egyik meghatározó alkotójának köszöntését, Györe Balázs frappáns egysorosával kezdte. Az „Elérhetetlen Föld-elérhetővé lett”. Ezt az életműnek szóló szintézist követően Kakuk Tamással való baráti beszélgetése folytatta. „Már akkor is hír voltam” kezdő szavaira a jelen-

lévő irodalmárok egyetértően bólogtattak, és amikor kiemelte, hogy a költő azokban az időkben pályolagta a helyi pályakezdőket és némi büszkeséggel ezeknek a találkozókhoz oly sokszor a könyvtárunk adott otthont. Tamásék kulturális alapítványa Szunyogh László szobrászművész emlékplakettjével és egy üvegbe zárt finom nedűvel lepte meg a költőt. Egy újabb termés is előkerült a nélkülözhetetlen lírai műveket rejtő útitárs tarsolyából, amúgy a szemüvegről szóló és a meztelenség-ártatlanságot szimbolizáló, nehéz az öregségig eljutni, de azt is szépen meg lehet élni, érzésűt. Ennek lényegi mondatát azt hiszem mindenki magába jegyezte: „Csak az a szem szeret, amely nincs betakarva”! S aztán a nagyapáknak és unokáiknak írt prózai jótanácsain (*A kis ebihal* friss kötetéből szemlélve) sokszor felkacagva vastapssal köszöntük meg azt, hogy Vagy nekünk! Majd a zeneikávészületünket követően a z Új Forrás műhelyszerkesztői kaptak szót. Szénásszi Zoltán és Reichert Gábor a könyvtárunkban az elmúlt év szeptemberében tartott tudományos-irodalomtörténeti konferencia tapasztalatairól és eredményeiről, helyi vonatkozásairól számoltak be. Monostori Imre volt igazgatónk utolsó befejezett Kónya Imre tanulmánya, Kosztolányi Tibor és Reichert Gábor Gáll István egy-egy ismert regényének értelmezési kísérlete, Macher Péternek a város 25. évi jubileumáról írt értekezése és a konferencia anyaga nemsokára kötetben is elérhető lehet majd. Eddig kevésbé ismert győri illetőségi szerző, költő Komálovics Zoltán követte a tudós szekciót. A Pannonhalmán tanító kritikus, irodalomtörténész művészi aspektusával ismerkedhettünk meg. Az Ormánságból szerzett lélegzetekkel feltöltött aurájából küldte el versét Dániába Thomka Beátának örök barátságul. Végül, de nem utolsó sorban Murányi Sándor Olivér izig-vérig székely-magyar író egy újabb medvés elbeszélésével utaztunk el Bodor Ádám földjére és az általa alapított rönkkönyvtárba, ahonnan tartós letétre kikölcsönöztük egymásnak elismerésünket, szeretetünket, reflektálva a Győri László laudációjára, hogy ezt követően Bujdosó János kitavaszkodásunkat váró csipkelődő melódiával alig tudjuk elengedni ezt a könyvtári koraestet. Mondtam, már hogy Csendes Toll/Jász Attila szavatartó ember. Igen, és egy így van.

Konnicsiva, dokusaszama! – Sziasztok olvasók! DOMÁNYI ZSUZSANNA

Eszes Rita író nő könyvei a Vörös Pöttyös Könyvek sorozatban látnak napvilágot, vagyis a 14-18 év közötti olvasók a fő célközönsége. Mivel a tatai Móricz Zsigmond Városi Könyvtárban is kézzől kézre járnak regényei (*Illangók*, *Perkák*, *Rókatündér*), adta magát az ötlet, hogy a Tatán élő író nőt, aki könyvtáragunk, elhívjuk olvasóihoz. Az eseményre 2022. január 10-én került sor.

Fotó: Dollmayer Beáta

A találkozó első pillanatától jobban hasonlított baráti beszélgetésre, mint formális író-olvasó találkozóra, mert a fiatal író nő közvetlen hangot ütött meg már a bevezetőben is.

Összeült a Digitalizáló munkacsoport MÁRKU MÓNIKA

2022. január 17-én sor került a Megyei Könyvtár Digitalizáló munkacsoportjának első ülésére. Török Csaba, a munkacsoport vezetője beszámolt a tavalyi év digitalizálási tevékenységéről, s arról a kb. 35 000 oldalnyi dokumentumról, melyek többségében iskolai közösségi szolgálat keretében digitalizáltunk. Ennek jó része régi folyóirat, tanácsi értesítő, a KDS-K pályázat keretében leválogatott színházi, bányászati, képzőművészeti témájú aprónyomtatvány, valamint az 1900-as évek elejének megyei kiadványaiból tevődik össze. Elhangzott, hogy szükség lesz a megmaradt aprónyomtatványok további kiválogatására is, hogy ezek is aztán digitalizálásra kerüljenek. Az idei év első néhány hónap-

Gyerekkora óta vonzódott a japán kultúrához. Külkereskedelmi középiskolásként lehetősége nyílt három éven át japánul tanulni, így amikor a Rotary Klub Japánba keresett cserediákokat, őt választották 18 éves korában. Az Oszakában töltött egy év alatt, a Hokkaido szigetén tartott osztálykirándulás alkalmával nemcsak Japánt és a japán embereket ismerte meg, de rengeteget tanult a világ számos kultúrájáról, a különböző országokból érkezett többi cserediáktól. Megértette a keleti és a nyugati ember közötti alapvető különbségeket. Három havonta új családba került, de mindvégig ugyanabba az iskolában tanult, illetve mivel Japánban hároméves a középiskolai képzés, lehetősége volt egyetemre is járnia. Az itt szerzett életre szóló élmények ihlették a *Rókatündér* című ifjúsági regényt, melyben Midori, a tizenhét éves japán lány külföldi cserediákokkal köt barátságot.

A Talentum Iskola kilencedikesei ontották a kérdéseket a találkozó végén. Érdekelte őket, kapnak-e Japánban házi feladatot a diákok, van-e szóbeli felelet, iskolai egyenruha. Izgatottan próbálgatták a kimono kabátokat, amit az író nő elhozott megmutatni. Magával hozta Japánban használt iskolatáskáját, mobiltelefonját, legyezőjét, tini magazinokat és mangákat. Ezeket mind kézbe vehették, megnézhatték a tanulók, így vidám forgataggal ért véget az év első író-olvasó találkozója.

jának legfontosabb feladata a már bedigitalizált dokumentumok feldolgozása, metaadatolása, esetenkénti OCR-ezése. A feldolgozó munkát a korábitól eltérően generált vonalzó segíti, melynek során már nincs szükség az eredeti dokumentum kézhez vételére. A metaadatolás továbbra is próba Textlib rendszerben történik. A dokumentumokhoz ETO-t nem kell rendelni, csupán témánkénti szakjelzeteket kell meghatározni és alkalmazni. A munkacsoport tagjainak tehát fontos feladata lesz, hogy kialakítsák, illetve átbeszéljék a feldolgozás technikai részleteit. A következő munkamegbeszélés előre láthatóan egy hónap múlva lesz.

Emlékmentő...**ifj. GYÜSZI LÁSZLÓ**

Ezzel a címmel indította útjára 2014-ben a Szabadtéri Bányászati Múzeum Alapítvány azt a konferenciasorozatot, melyet minden évben Szent Borbála napján tartottak meg. Az előadások szerkesztett változata jelent meg az *Emlékmentő* című kiadványok formájában.

Jelen ismertetőm elején a korábbi konferenciák és a kiadványokban megjelent előadások, tanulmányok némelyikére kívánom csak felhívni az Olvasó szíves figyelmét. Amolyan kedvcsinálóként... Az írás utolsó részében szólnék a legújabb kiadványról részletesebben.

De miért is gondolták a szervezők, és a kiadást magára vállaló Alapítvány vezetői, hogy megmenti az emlékeket?

Balogh Csaba, a Szabadtéri Bányászati Múzeum Alapítvány elnöke, a programok főszervezője az első kiadvány előszavában a következőképp fogalmaz: „*Magyarországon a Borbála-nap ünneplésének hagyománya a II. világháború után megszakadt és csak 1989. december 4-i Városmajori templomban megtartott szentmisével éledt újjá.*”

A tatabányai Szent Borbála nap és a Borbálanapi tudományos emlékülés megtartásával bányászmuúltunk egy patinás emlékét újítjuk fel – ezentúl évről-évre – ismétlődve hagyományörzésünk részeként. Az emlékülésen az előadások a 120 éves tatabányai szénbányászat kezdeteiről, régi térképeiről, korabeli fotóiról, a magyarországi Szent Borbála képzőművészeti alkotásokról, a 20 éve létesült tatabányai Szent Borbála szoborról, valamint az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület helyi szervezetének tevékenységéről szólnak.”

Az előszóban megfogalmazottak alapján az első kötetben olvashatunk a Szent Borbála hagyományokról a bányászatban, a pecséteken és címerekben és a néphagyományokban.

Mi sem természetesebb, hogy a tatabányai szénbányászat kezdeteiről is szó esik az egyik tanulmányban, melyet egy másik tanulmány, vagy inkább fotógyűjtemény ki is egészít képekkel illusztrálva a bányanyitást és a Tatabánya kisközség létrejöttét.

Anélkül, hogy az első kötet mindegyik tanulmányát részletesen elemezném, ismertetném, nyugodt szívvel tudom ajánlani mindazok számára, akik érdeklődnek a témák iránt. Mindegyik előadás és az írások is képekkel gazdagon illusztráltak.

A második konferenciára 2015. december 3-án került sor a Tatabányai Múzeumban. Ehhez a programhoz társult a múzeum egyik kiállítása is „Tehozzád száll a sok fohász”, mely a kitűzött célokhoz kapcsolódóan Szent Borbála emlékeztét idézte meg a látogatóknak.

Mind a konferencia, mind pedig a megjelent tanulmányok folytatásai az előző év témáinak. Szó esett és így olvashatunk Szent Borbála középkori magyarországi kultuszáról. A MÁK Rt. tevékenységének folytatásáról (1901-1929) Balogh Csaba tartott előadást és írt tanulmányt. Talán egy új témát dolgoz fel Mokánszki Béla, aki a technikai fejlődésről beszélt a konferencián. Vörös Béla is folytatta előző évi témáját. Amíg 2014-ben a bányatérképeket és műszaki rajzokat mutatta be, most ipartörténeti makettek elkészítéséről számolt be, melyek az aknalejárókat, külszíni függő pályákat mutatná be elkészültük után. Dallos István pedig további fotókat keresett elő, immár az 1902-től 1935-ig terjedő időszak tatabányai bányászkodásáról.

2016. december 1-én került sor immár a harmadik konferenciára. Ettől kezdve pedig már egy szép sorozatról is beszélhetünk. A bevezetőjében Balogh Csaba ismét kiemeli a sorozat legfőbb célját: „*Az immár harmadik alkalommal megrendezett konferenciával célunk, hogy a város emlékezetében tartsuk az egykor szénre épült város bányászati hagyományait.*”

A konferenciát ezúttal is egy kiállítás egészítette ki. Korábban már Vörös Béla szólt a bányatérképekről. Most egy nagyszabású kiállítás nyílt ezekből a dokumentumokból, melyek a tatabányai szénbányászat szellemi, fizikai teljesítményét is dokumentálják.

De olvashatunk a bányászászlók összetartó erejéről is. Kiss Vendel egy elfeledett hagyományról tartott előadást és írt tanulmányában. Kevesen tudják, hogy a magyar bányászoknak

volt egy másik védőszentje is Szent István „személyében”.

Macher Péter visszakanyarodik témájával a kezdetekhez, azaz azt kérdezi és válaszolja meg, hogy kik voltak az első tatabányai bányászok 1896-1900 között.

Balogh Csaba a Magyar Általános Kőszénbánya Rt. 1930-1946 közötti működéséről, tevékenységéről értekezik tanulmányában.

Mikánszki Béla a technikai fejlődés újabb állomásairól szolt a konferencián és írta meg tanulmányát.

Vörös Béla folytatta kutatói tevékenységét. Most Tatabánya Megyei Jogú Város Levéltára gyűjteményének bányászati vonatkozású műszaki rajzait tette közzinccsé.

Dallos István pedig az 1920 és 1946 közötti fejlődés képi dokumentációját ismertette, mutatta be.

Néhány év szünet után 2021. december 3-án mutatták be a sorozat következő kötetét. Konferenciát ugyan tartottak a szervezők, de kiadvány sajnos nem jött létre. Némileg ugyan pótolták a hiányosságot ezzel a kötettel.

Mint ahogy a bevezetőben is olvashatjuk: „*A 2017-es emlékülésen az előadások a régmúlt bányaszerencsétlenségeiről, a Központi Bányamentő Állomás történetéről, a II: világháború utáni tatabányai szénbányászatról, az eocén program gépesítéseiről és Tatabánya város testvérvárosi kapcsolatairól szoltak.*”

Konferenciára a következő évben, 2018-ban is sorkerült. Ekkor a Ruhr-vidékről, Felvidékről, Nógrádból, Sopronból érkező vendégelőadók is színesítették a programot. A konferencia kísérő programja volt, hogy az emlékülést követően az Újbányai Bányászegylet átadta egy bányaméceszen a „Szent Borbála lángot” a tatabányai bányászat hagyományörzőinek, majd a Cantus Monte Regis énekkar előadása után bányászati türeleműveg kiállítás nyílt.

A tanulmányok sorát Szemán Attila brennbergbányai hagyományörzésről szóló írása kezdi. Az 1952-ben leszerelt bánya aktív munkáisait más bányákba irányították, de a hagyományörzés nem szűnt meg. Nagyon jelentős és egyben érdekes kuriózum a bányászbuicsú augusztus 20-án. (Itt lehet visszakapcsolódni Kiss Vendel korábbi témájához, miszerint a bányászoknak Szent István is volt a védőszentje. – Gy. L.) A műsor alapvető eleme a bányásztánc, mely a jelenlegi Magyarország területén semelyik más bányásztelepülésen nem figyelhető meg. Ennek a hagyomány-

mánynak a kialakulásáról, valamint magának a buicsúnak a hagyományáról, a bányásztánc alakulásáról ír részletesen a szerző. Ezt a hagyományt napjainkban is megtartják és eljárják a táncot.

A kötet következő írás egy német nyelven, a 2018. november 30-án elhangzott előadás rövidített fordítása. Detlef Stab a hückerhoveni Sophia Jacoba antracitbánya történetét foglalta össze röviden. A XIX. század végén elindult próbafúrások nyomán kialakult bányászat több történelmi kort élt át, mely leginkább a leállításokról, sztrájkokról szolt. Az 1950-es évek fejlesztései és az újabb területek feltárása arra ösztönözte a bánya vezetőségét, hogy 1950-ban újabb, nagyobb kapacitású akna létesüljön.

Az olaj- és a gázfelhasználás rohamos növekedése azonban egyre jobban kiszorította a piacról a szenet. Megváltoztak a tulajdonviszonyok is és eladásra kínálták a Sophia Jakobot is. Végül 1997. március 27-én a ratheimi központi aknában felhozták az utolsó „fekete ezüsttel” megtöltött csillét is. (Az előadás után egy dokumentumfilm került bemutatásra a hückerhoveni Sophia Jacoba atracitbánya működéséről.)

Ahogy a bevezető sorokban is jeleztem az előszó kapcsán, a bányászat minden területével szeretnének foglalkozni a szervezők és a kiadvány készítői is. Így került sor a Tatabányai Központi Bányamentő Állomás történetének bemutatására – mindezt hazai és nemzetközi összehasonlításban. Petricsek József alapos kutatómunkája és az állomás bemutatása sokakat lenyűgözött és a terjedelmes írása is sokak érdeklődésére tarthat számot.

Balogh Csaba folytatta a tatabányai bányászat történetét. Most az 1946. és a 2004. közötti időszakot felölelő tanulmánnyal jelentkezett. Ez az az időszak, amely az államosítástól az „eocén program” végéig tart. Jellemzője volt, hogy a bánya-erőmű integrációban telt el ez az időszak, mely Tatabányán a bányászat befejezését is jelentette. Egy-egy rövid fejezet szolt az államosítás, a várossá alakulás és a tervezgatókodás idejéről. Egy rövid fejezetben a termelési csúcspontokról és a bányakatasztrófiákról ír a szerző-előadó, majd a bányarekonstrukciós időszak, a szervezeti változások időszaka következik, mely egyben azt is jelentette, hogy a széntermelés kilépett „az öreg tatai medencéből”. Ez követte az „eocén program” és az első eocénbánya termelésbe lépése. Mind a tatbányai, mind pedig a hazai szénbányászat szomorú időszak volt az 1976-1987 közötti időszak, amikor is az „öreg tatai szénmedence” szénbányászata megszűnt. Ezt követően már csak az eocén programban részt vevő bá-

nyák játszottak szerepet, illetve a bánya és az erőmű integrációja.

„A még a XIX. század végén megnyitott és az 1987-re kimerült öreg tatai medencei bányászati szakmakultúra az 'eocén program'-ban épült korszerű bányákkal folytatódott majd az erőmű-bánya integrációval 2004. április 9-én sikeresen befejeződött.”

Mokánszki Béla folytatta a technikai fejlesztéssel foglalkozó sorozatát. Értelemszerűen ő is az Eocén Programmal és a hozzá kapcsolódó gépesítésekkel foglalkozott előadásában és jelen tanulmányában. A képekkel és térképvázlatokkal bőségesen ellátott tanulmányban a műszaki fejlődés legfontosabb termékeiről kaphatunk képet.

Vörös Béla most Csordakút bányáinak bemutatásával készült előadásában és tanulmányában. (Ez az előadás a 2019. december 3-i hagyományörző emlékülésen hangzott el.) Térképek és diák bemutatásával szemléltette az itt kialakult aknákat – részletes műszaki leírást is „mellékelve”.

Dallos István most két írással, illetve képválogatással teszi teljesebbé a tatabányai bányászat történetének illusztrálását. Az elsőben a Soproni Központi Bányászati Múzeumban található, a MÁK Rt. tatabányai bányászatáról található fényképalbumokból ad válogatást. A számos kép mellé terjedelmes szövegmagyarázatokat is ad.

Második közlése elsősorban egy kutatási jelentés. *„A Tatabányai Bányák FA 2004. évi lezárásakor kalandos és szerencsés körülmények között kerültek a Tatabányai Múzeum gyűjteményébe a vállalat fotólaborjának fényképnegatívjai. A vállaltnak az 1960-as évek elejétől volt először az akkor Tervező Iroda alagsorában fotólaborja, majd a Szociálpolitikai Szolgáltató Üzem keretein belül egészen a 200-es évek elejéig.”*

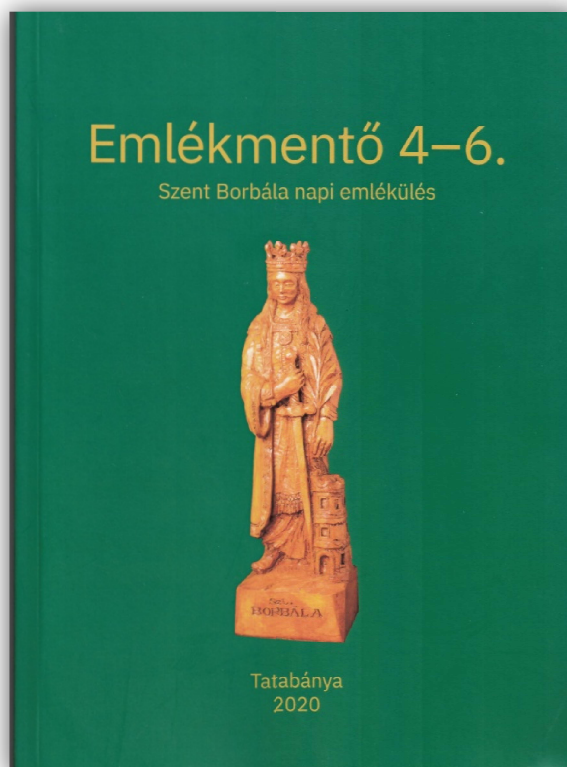
Ez a hatalmas anyag kerül a múzeumba, ahol 2018-ban kezdődhetett meg a felmérés és az anyag feldolgozása.

És hol tart most a munka? *„A feldolgozás célkitűzése az anyag időrendi sorba rendezése és rövid témamegjelölése, hogy téma szerint lehessen keresni a felvételek között. Ilyen mennyiségű negatív film digitalizálása eszközök hiányában nem lehetséges, téma szerinti keresés azok digitalizálásával szövegesen könnyen megoldható.”* (- lenne, tehetjük hozzá. Gy.L.)

Emlékmentő... Nagyon szép és jó kezdeményezés volt a Szabadtéri Bányászati Múzeum Alapítványától, a szervezetet irányítóktól és a csatlakozott Tatabányai Múzeumtól, hogy mielőtt a feledés homályába vesznének Tatabányán a bányászattal kapcsolatos emlékek – azok legalább így (is) megőrzésre kerüljenek. Azért van még feladat a történeti feldolgozásban, a bányához kapcsolódó üzemek történetének feldolgozása során. Várom, várjuk a folytatást.

Mindehhez sok erőt, kitartást kívánok az Alapítványnak és a Múzeum munkatársainak.

Jó Szerencsét!

(1. Emlékmentő. Szent Borbála napi emlékülés Tatabánya 2014. Szerk. Dallos István. Tatabánya, 2015. Szabadtéri Bányászati Múzeum Alapítvány 107 p.;

2. Emlékmentő 2. Szent Borbála napi emlékülés Tatabánya 2015. Szerk. Dallos István. Tatabánya, 2016. Szabadtéri Bányászati Múzeum Alapítvány 110 p.;

3. Emlékmentő 3. Szent Borbála napi emlékülés Tatabánya 2016. Szerk. Dallos István. Tatabánya, 2017. Szabadtéri Bányászati Múzeum Alapítvány 118 p.;

4. Emlékmentő 4-6. Szent Borbála napi emlékülés Tatabánya. Szerk. Dallos István. Tatabánya, 2020. [2021.] 158 p.)

Okosotthon-megoldásokról a NetNagyi Klubban SZILASSI ANDREA

2022 januári klubprogramunkon a fenti témakört tűztük napirendre. Három évvel ezelőtt már foglalkoztunk ezzel, akkor bővebb áttekintést adtam a fejlődés irányairól, videókkal is illusztrálva. Akit érdekel, az oldal alján található linke¹ kattintva elolvashatja azt a cikket is, és persze a világhálón számos forrást találhat még.

Ezúttal nem kívánom részletesen körbejárni e tárgykört, annál is inkább, mert nem igazán vannak lényeges változások. Helyette inkább személyes megfigyeléseimről írok, a klubrendezvény résztvevőinek szempontjait is figyelembe véve.

Körülbelül öt éve figyelem, milyen innovációk figyelhetők meg az okosotthon-fejlesztések területén. Sajnálattal vettem tudomásul, hogy nem minden jó kezdeményezés tudott széles körben elterjedni, amelyek pedig létrejöttekor már bizonyították hasznosságukat, ötletességüket. *(Erről két példát említek később.)*

Ez a kocka szenzor sajnos már nem beszerezhető termék, pedig eredeti és innovatív megoldásokat alkalmazott a környezet megfigyelésére, a hatások jelzésére. 7, nagy teljesítményű érzékelő rejlett benne. Egy szlovéniai, 8 fős StartUp cég gyártotta. 2013-ban és 2014-ben díjakat nyertek vele, 2017-ben mégis leáldozott a CubeSensor csillaga.
A kép forrása: <https://cubesensors.com/>

A hazai kínálati piacot figyelve úgy látom, hogy az okosotthon-rendszerek fejlesztése elsősorban a kényelmet, a biztonságot, a közletről és távolról történő vezérelhetőséget, valamint bizonyos folyamatok automatizálását szolgálják. Így például megvalósulhat betörés-, tűz- és vízkár elleni védelem, fűtésszabályozás akár távolról, a fogyasztási órák távolról történő leolvasása, világítás szabályozása vezérléssel, motoros redőnyök mozgatása napszakhoz időzítve, stb. Előnyös tulajdonsága az ilyen intelligens rendszerek-

nek, hogy riasztást kaphatunk okostelefonra, vagy tabletre, amikor hirtelen megnő a vízfogyasztás a lakásban (csőrepedés történhetett), vagy drasztikusan leesik a hőmérséklet (meghibásodott a fűtőrendszer). Ennek nyilvánvalóan akkor mutatkozik meg az igazi jelentősége, ha otthonunktól távol tartózkodunk éppen.

Ugyanakkor ezek a fejlesztések kevésbé hasznosak, vonzóak az idősebb korosztály számára, inkább a tehetősebb és fiatalabb generációkat motiválják beruházásra.

Akit komolyan foglalkoztatnak ezek a fejlesztések, azok számára jó tudni, hogy nem szükséges minden eszközt otthon lecserélni. Van, amit utólag is lehet “okosítani” – például a villamos dugaljakat, villanykapcsolókat. A szenzorok, hálózati eszközök és egyéb készülékek beszerzése mellett viszont számítsanak arra is, hogy a beszerelés költsége legalább akkora összegre rúg, mint amennyibe a megvásárolt műszaki eszközök kerültek. A tervezés időszakában hasznos információforrást jelenthet a következő honlap *tudásbázis* oldala:

<https://www.okosotthon-aruhaz.hu/tudasbazis/>

Idősek életkori sajátosságait is figyelembe vett komplex rendszerre egyetlen példát találtam 5 évvel ezelőtt, és ez a szám azóta alig növekedett.

Minimális, de optimális részmegoldások a háztartásokban

Akiknek a fenti automatizáltság, vezérelhetőség nem jelent kecsesítő megoldást, azok számára is vannak részmegoldások. Így például egy levegőtisztító berendezés, vagy ionizátor beszerzése. Használatukkal lényegesen kevesebbet kell szellőztetni a lakást, amely nemcsak a fűtés költséghatékonyasága miatt fontos! Nyári hőségben a falakon belül tarthatjuk a hűvöset, szmogos téli napokon pedig szintén praktikus megoldás, ha nem kell szellőztetnünk, mégis jó levegő van lakásunkban. Ezek a berendezések megszűrik a szálló port, semlegesítik a szagokat, elpusztítják a baktériumokat, vírusokat, atkákat, penész spórákat. Ezáltal hozzájárulnak jobb alvásunkhoz, szervezetünk hatékonyabb regenerálódásához. Jómagam két éve használok két, különböző levegőtisztítót két szobámban, és maximálisan meg vagyok elégedve hatásukkal.

¹<https://www.netnagyiklub.hu/2018/02/02/okosodohaztartasok-szenzorok-robotok-es-specialis-uveg-kijelzok/>

Ezek mellett a viselhető, testfunkciókat mérő okoseszközök azok, amelyeket mindenképpen ajánlatos használni. Az okosórák és aktivitásmérő karpántok jelentős része képes arra, hogy riasztást küldjön készülékünkről baleset, veszélyhelyzet esetén.

Xiaomi Air Purifier – Nemcsak tisztítja a levegőt, hanem detektálja a szennyezettség mértékét. Wifin keresztül is vezérelhető. A Xiaomi cégnek van egy kedvező árú okosotthon-alapcsomagja, így annak beszerzésével a légtisztító is része lehet az otthoni Smart Home rendszerünknek.

Fotó: Szilassi Andrea

Intelligens technológiák idősek otthonában

A Missouri Egyetemen működő Idősgondozási és Rehabilitációs Technológiák Központja már 9 évvel ezelőtt, 2013-ban közzétett dokumentációt idős emberek független életét segítő, érzékelő technológián alapuló fejlesztéseikről. Erről először egy érdekes hír nyomán értesültem.

Jó pár évvel ezelőtti történet, de érdemes megemlíteni. Egy Dél-Dakotában élő 93 és 96 éves házaspár idős kora ellenére önállóan élhetett otthonában, mert házuk és az udvar fel volt szerelve különféle érzékelőkkel, nyomkövetőkkel. Egy mélységérzékelő a ház bejárata fölött, amely nyomon követte a séta sebességét, és felismerte ha elesik valamilyük. Infravörös mozgásérzékelők, szőnyegek alá rakott esésérzékelők voltak elhelyezve szobáról szobára. Még az ágy matraca is el volt látva szenzorokkal annak érdekében, hogy szívfrekvenciáikat és alvásukat is monitorozza. Számítógépes algoritmusok figyelték és elemezték a beérkező adatokat, vizsgálva a normálistól eltérő viselkedésmintákat. Indokolt esetben pedig riasztás ment azonnal a gyors segítségért, egyidejűleg távol élő lányuk is kapott egy emailt. Ennek a házaspárnak nagy szerencséje volt, hogy lá-

nyuk, dr. Marjorie Skubic, a University of Missouri-Columbia professzora, az Idősgondozási és Rehabilitációs Technológiák Központjának vezető kutatója, igazgatója.

Innovációik egyértelműen igazolt hasznossága okán azt vártam volna, hogy az Egyesült Államokon kívül számos országban elterjednek ezek a megoldások. Annál is inkább, hiszen kereskedelmi forgalomba is kerültek eszközeik. Sajnos nem így történt! Az amerikai, TigerPlace idősotthon mellett egyetlen japán példát találtam hasonló, szintén amerikai fejlesztésű technológiák alkalmazására. A Sekisui House házépítő csoport az ún. Platform Ház koncepciójánál felhasznál ilyen megoldásokat idős, beteg emberek önálló életét megkönnyítendő. Ők a Massachusetts Institute of Technology tudósaival működtek együtt ezekért a megoldásokért.

A Missouri Egyetemen működő Center for Eldercare & Rehabilitation Technology egy oktatókból, alkalmazottakból és hallgatókból álló interdiszciplináris csoport. Küldetésük, hogy a technológia kutatása során olyan proaktív megoldásokat fejlesszenek, amelyek az idősebb generációk és beteg emberek önálló életvitelét lehetővé teszik, megkönnyítik. A klinikai igények alapján, az idősek részéről jelentkező szükségleteknek megfelelően történnek a fejlesztések. Gondoskodnak a központ munkájában részt vevő egyetemi hallgatók és más munkatársak képzéséről is.

Fejlesztéseikből néhány:

- Intelligens érzékelőrendszer a korai megbetegedések riasztásához, idősek otthonában
- Ágyérzékelő-fejlesztés az otthoni szív- és légzésfigyeléshez
- Technológia a betegség korai jeleinek automatikus észlelésére
- Technológia az esések automatikus észlelésére és az esés kockázatának felismerésére
- Radar és ágyérzékelő betegségek korai észlelésére
- Alkalmazott technológiák a TigerPlace idősotthonban

Az alábbi videó 9 évvel ezelőtt készült. A TigerPlace idősotthont, és Marjorie Skubic és Marilyn Rantz professzorokat is láthatjuk, hallhatjuk a felvételen.

<https://youtu.be/NCixWY3eaOc>

Medvenap a József Attila Megyei és Városi könyvtárban

GERGINÉ KOLOK MELINDA

Medvenapot tartottunk 2022. 01.29-én a József Attila Megyei és Városi Könyvtár Gyermekkönyvtárában. A tematikus nap természetesen a néphagyomány szerinti február 2-ához kapcsolódott. A népi hiedelem szerint a medve, ha aznap kijön a barlangjából és napsütés esetén meglátja az árnyékát, akkor megjegyed attól és visszabújik, mert még tart a tél. Ha viszont borús az idő, az azt jelenti, hogy hamarosan beköszönt a jó idő.

A nagy napon mackónak öltözött könyvtárosok várták a gyerekeket és szüleiket nagy szeretettel.

Erre a napra „Mackómesék” címmel rajzpályázatot is hirdettünk óvodásoknak és alsós diákoknak, amire rekord mennyiségű, 219 darab rajz érkezett. A zsűrinek igen nehéz dolga volt, hogy a szebbnél-szebb alkotások közül végül kiválasszon 41 rajzot, amiket három korcsoportban díjazott. Természetesen oklevelet és apró ajándékot minden résztvevő kapott.

És ha már „medve”, ki mást hívtunk volna vendégül, mint **Telegdi Ágnes**, a népszerű, Ó,

„Bözsikétől” a mumusokig GOLDSCHMIDT ÉVA

Kreil Melinda meseterapeuta nem érkezett egyedül a Mórícz Zsigmond Városi Könyvtár Gyermekkönyvtárába. A 2022. január 18-án tartott programra elkísérte „Bözsike”, a szófogadó pamutgombolyag. Fontos szerepe volt, hiszen segítette a gyermekeket a játékban azzal, hogy egymásnak dobták. Ezzel jelezték, ki került sorra a bemutatkozásban. Amikor a fonalszál lefejtő-

azok a csodálatos állatok! és a Barnabás mackó történetek íróját. Barnabás kalandjait maga szerző mesélte el, a történetet vetített képek színesítették. A mackós mese után egy érdekes, vidrákról szóló történetnek is örülhetett a közönség. Mindenki ámulva figyelte a kivetítőn a cuki kis vidrákat. A rajzpályázat díjait az előadás után az író személyesen adta át a gyerekeknek.

Mindeközben már várta olvasóinkat az Ágnes által készített mackókiállítás, amely darabjaiban a Barnabás mesék különböző helyszínei és jelenetei elevenednek meg. Az ezekről készített fotók az említett mesekönyvek illusztrációjaként is szolgáltak.

Ezen a napon kicsik és nagyok különféle ügyességi játékokon próbálhatták ki magukat. Többek között volt macis képkirakó, macihalászat, málnakapkodó, medveeledel válogató, okoskodó macitató, árnyékpárosító stb. Ha valaki a 10 állomáson végighaladva elvégezte az adott feladatot, pecsétet kapott a menetlevelére. 10 pecsét összegyűjtéséért pedig ajándék járt.

Erre az alkalomra Staudinger Ágota Környén tanító pedagógus kölcsön adta a több zsáknyi plüssmackó gyűjteményét, amiből remek fotó sarkot rendeztünk be macikedvelő olvasóink számára.

A feladatokban megfáradt gyerekek az önkiszolgáló szörpölőben frissülhettek fel.

A Könyvtár megtelt vidáman szaladgáló, mosolygós arcú, ügyeskedő gyerekekkel. Egészen délután 13 óráig tartott a mulatozás. Reméljük a programon regisztrált összes résztvevő maradandó, boldog élményekkel távozott!

dött, addig nem folytathatta útját, amíg vissza nem gombolyították rá.

Bizonyára ti is szívesen bújtatok volna már valamelyik állat bőrébe, ugye? A Talentum Iskola másodikosai számára itt volt az alkalom, hogy a kiterített kártyákon szereplő állatképekből válasszanak, és megindokolják a döntésüket. Volt, aki azért a nyuszis kártyát vette el, mert szeretne

nagyokat ugrani, mint a nyúl. Olyan is akadt, aki úgy repülne, mint a papagáj.

Fotó: Goldschmidt Éva

Derűs macinap GOLDSCHMIDT ÉVA

Mackófoglalkozásra vártuk az ovis gyermekeket a Móricz Zsigmond Városi Könyvtár Gyermekkönyvtárában 2022. február 2-án. Ezen a hófödte reggelen mindenkit az a kérdés foglalkoztatott, hogy vajon meglátja a medve az árnyékát?

Fotó: Goldschmidt Éva

Jól tudták ezt a Szivárvány Óvoda kicsinyei is, akik kinézve az ablakon megpillantották a szikrázó napsütést, majd szomorúan mondták, hogy sajnos megijedt a medve az árnyékától, vagyis a népi jóslat szerint hosszú lesz a tél. Kedvünket nem szegte ez a hiedelem, inkább fantasztikus utazásra indultunk a papírszínház mese segítségével, amelyben a jegesmedve a Hold ólén körbeutazta a Földet. Közben a szemfülesek itt-ott észrevettek macis alakokat, mivel gyermekkönyvtárunk plüssfigurái között csü-

A következő percekben a kardfogú tigrisről szőtt mese fonalát gombolyította Melinda. A hallgatóság figyelmesen, csendben, ki-ki a szőnyegen elnyújtózva fülelt. A történet központi eleme a félelem volt, de nem kellett sokáig aggódniuk a gyermekeknek, ugyanis megismerték, hogyan változhat a félelem bátorsággá.

A mese hatására mindenki fejében megszületett egy kép, amely elűzi a mumust. A továbbiakban ezt a képet papírra is vetették. Láttunk mumusúzó kutyust, amely az ugatásával tartja távol a rosszat, valaki a testvérét rajzolta le, mert ha ő mellette van, akkor semmitől sem fél. A kicsik a foglalkozás végén büszkén mutatták meg rajzaikat az előadónak, és megígérték, hogy bátran mesélnek otthon „Bözsikéről” és a mumusúzó kutyáról.

csültek különféle fajtájú medvék, és csak arra vártak, hogy a gyermekek megtalálják azokat.

Fotó: Goldschmidt Éva

Szörmókos kalandozásunk során megismertünk a barnamedvével, a pandával és a koalával. Nemcsak játékok, hanem mackós könyvek is sorakoztak a könyvtárban, majd egy-egy gyermek felkiáltott: ezt ismerem! Nekem ez megvan otthon! Persze, hogy Boribon, Micimackó és Vackor láttán lelkesültek fel. Nézegették a képeket, lapozgatták, az óvónénik örömmel meséltek a könyvekből. Nem ragadtunk le az előkészített macis történeteknél, ugyanis a könyvörző használatával más mesegyűjteményeket is leemelték a polcra a gyermekek. Ők már értik, tudják, hogy miért fontos a könyvekre vigyázni, hogyan lehet a gyermekkönyvtárban eligazodni. Kis Olvasók, gyertek!

Lelkes madarászok a könyvtárban! KUN-KOVÁCS ERIKA

2022. január 26-án játékos környezetvédelmi témájú kézműves foglalkozásra vártuk a lelkes gyerekeket. A **TOP-7.1.1-16-HESZA-2021-02216 azonosítószámú, "Tatai kanapé" című projekt** keretében megvalósuló **Mesefigurákkal a környezetért 2.** – madáretető programon a téli évszakhoz kapcsolódóan madáretetőt készítettünk az érdeklődőkkel.

A meghirdetett rendezvényen egymás után öt osztály vett részt a tatai Vaszary János Általános Iskola, valamint a Talentum Angol-Magyar Kétnyelvű Általános Iskola alsó tagozatáról.

A programsorozatunk célja a környezettudatosabbá nevelés, amelyet nem lehet elég korán kezdeni. Olyan hasznos dolgokra szeretnénk felhívni a figyelmet, amelyek egyszerűen kivitelezhetőek otthon. Az egyes alkalmak tematikájának megtervezésekor pedig nagy hangsúlyt fektettünk arra, hogy a gyerekek korának megfelelően és játékosan vezessük be őket a témába.

Élni másként – szülőklub a fogyatékossgal élőket nevelők számára SULLER ILDIKÓ

Dubiel Anna, és az ő gyerekei, Peti és Eperke jó néhány éve olvasói és gyakori látogatói a József Attila Megyei és Városi Könyvtár Gyerekkönyvtárának, és rendezvényeinek. Peti down szindrómás. Emellett kromoszóma rendellenessége okán számos betegséggel is küzd, ám elképesztően szerethető kis ember! Anikó óriási terhet cipel a szívében, minden nap küzdelem – hol fent, hol lent. Néhány éve kezdett blogot írni „MindDOWNnap” címmel. Hogy kiírja magából ezeket a küzdelmeket, vívódásokat, vagy akár az apróbb örömeiket és nagyobb csodákat. Az ő bejegyzéseit olvasva arra gondoltam, hány és hány ember van, akinek a gyereknevelés nem az „átlaganyuka és átlagapuka” szintjén folyik, hanem nehezített terepen? Annak fizikai és lelki terheivel és örömeivel együtt. Van-e nekik fórumuk, ahol megoszthatják egymással tapasztalataikat? Ahol őket „ápolják”? Nekik segítenek, velük sírnak, velük örülnek?

A mostani alkalmon madarokról, valamint a háztartási hulladékok újrahasznosítási lehetőségeiről volt szó. A foglalkozások elején a különböző fajokról, fajtákról, helyi madarokról beszélgettünk Velük, és volt hangfelismerési verseny is. Kiderült számunkra, hogy milyen sokat tudnak a gyerekek a szárnyasokról. Akkor sem jöttek zavarba, mikor azt kérdeztük tőlük, mire kell figyelni az etetésüknél. Nagyon sokan tudták, milyen szabályokat kell betartani, ha megfelelően segítsük nekik a téli időszakban. Utána pedig előkerültek a papírgurigák és egyéb hulladék anyagok, melyekből etetőt készítettünk a tollas barátoknak!

A résztvevők nagyon örültek a kézműveskedésnek, tetszett nekik az ötlet, és vidáman készítették el méz és magvak felhasználásával a saját madáretetőjüket, melyet később az iskola udvarán vagy otthon ki is tettek. Lelkesen fogadták a helyben megtekinthető etetők sokszínű kínálatát, amelyek egyéb háztartási hulladékból (konzervből, tejes dobozból, tojás tálcából, jégkrémes pálcikából) készültek.

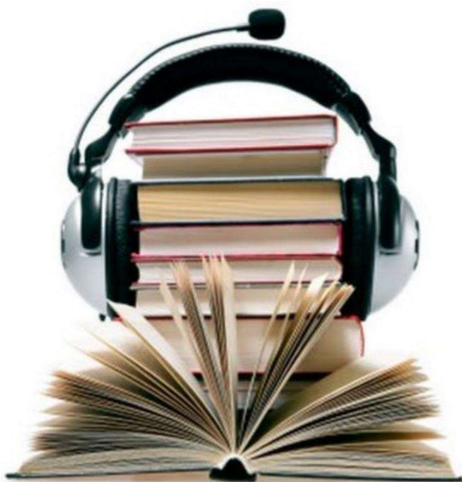
A nap végén úgy láttuk a magot sikeresen elvetettük, sok énekes madárra vár idén "terültrej asztalkám" a tatai kertekben és erkélyeken.

Könyvtárunk nagy hangsúlyt fektet a közösségi térként való működésre, s arra, hogy legyen bármely réteg vagy korosztály számára elérhető. Jöttek is, lettek is klubok, legyen hát ilyen is! Megkerestem Anikót, elmondtam, mire gondolok. Örült is. Meg nem is. Nehezen megszólíthatóak a fogyatékossgal élőket nevelők, a gyermekfelügyelet sem egy egyszerű kérdés, körbenéz – ígérte. Pandémia időszak eltelt – belevágok! – mondta. Addigra túl volt néhány örömteli tapasztalaton, amelyet szeretett volna, szeretne megosztani sorstársaival. A kapcsolati hálója sem mindennapi, néhány hét alatt összerakott egy tervet, hogy kivel, mikor, miről beszélgethetnének az érdeklődők. És elindult. „Újhullám” nehezítve ugyan, de elindult! S várja havonta egyszer, minden hónap utolsó péntek délutánján 16:30 perctől az érintetteket és érdeklődőket!

Tatabánya 75 – köztünk élnek MÁRKU MÓNIKA

A József Attila Megyei és Városi Könyvtár helyismereti csoportja az idén nem csak az intézmény fennállásának 70. évfordulójára készül számos programmal és érdekességgel, hanem részt vesz a város 75 éves születésnapjának rendezvényein is. Ennek egyik része lesz a Tatabánya 75- köztünk élnek elnevezésű podcast-sorozatunk is, melyben olyan embereket kívánunk megszólaltatni, akik születésüktől fogva Tatabányán éltek és/vagy tevékenységükkel, munkásságukkal hozzájárultak/-nak a város kulturális, művészeti, gazdasági, társadalmi és sportéletének fejlődéséhez. Akiket mindenki ismer és akikre mindenki kíváncsi.

Terveink szerint vendégünk lesz Szabó Zoltán, az Oldtimer Aero Klub képzési vezetője; Szabó Ferenc, a Tatabánya Városi Fúvószenekar karvezetője; Dallos István fotóművész, Kónya Lajos hegedűkészítő, Rabóczky Jánosné, mester-

cukrász, a Stop Cukrászda tulajdonos-vezetője; Fehér Enikő író, költő, szerkesztő, Tatabánya 2022-es Krajcsirovits Henrik Művészeti díjasa; Demeniv Mihály harmonikaművész; Adamecz László író, költő, a Komárom-Esztergom Megyei Tehetség-gondozó és Léleksegítő Alapítvány elnöke; Vincze István (Pilu) vagy Kiprich József labdarúgók; Szeimann Zsuzsanna, a Bárdos Lajos Vegyeskar vezetője; Kerekes Máté István, a Tatabányai Városi Diákönkormányzat elnöke; a helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői, Némethné dr. Gaál Andrea, a tatabányai Edutus Egyetem rektora, DR.

Dombi J. János, a Szent Borbála Kórház tudományos igazgatója.

Podcast beszélgetéseinkben arra keressük majd a választ, hogy riportalanyainknak mit jelent a város, mint jelent tatabányainak lenni, hogyan járult hozzá sikereikhez szűkebb hazánk.

KÖNYVTÁRI SAJTÓFIGYELÉS

2022. JANUÁR

1.
2021 utolsó Könyves szerdáján / Sinkó Ildikó. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 12. évf. 1. sz. (2022), p. 5-6. - ill.
-Mörk Leonóra író, újságíró volt a tatai Móríz Zsigmond Városi Könyvtár Könyves szerda programsorozatának decemberi vendége.
2.
3 lépésben konferencia a könyvtár teljesítményét bemutató adatokról / Fábíán Ildikó. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 12. évf. 1. sz. (2022), p. 8. - ill.
-"Eredmény a kirakatban" címmel szervezett online szakmai napot a Könyvtári Intézet november 18-án, melynek fő tematikája a minőségmenedzsment és az eredmények pontos kimutatását célzó statisztikai adatszolgáltatás volt.
3.
"A bálna énekét senki sem érti meg" / Mikolasek Zsófia. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 12. évf. 1. sz. (2022), p. 6.
-December 7-én a Borozgatók beszélgetések keretében a Megyei Könyvtár vendége Tóth Krisztina volt, aki Bálnadal című új kötetét mutatta be a megyei könyvtárban.
4.
A lámpaláz várja a gyerekeket : [hír]. - In: Komárom-Esztergom Megyei 24 Óra. - 33. évf. 006. sz. (2022. január 8.), p. 4.
-JAMVK Lámpaláz Gyermekszínjászó Csoportjának foglalkozásai csütörtökönként az intézményben.
5.
Adventi ének / Mikolasek Zsófia. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 12. évf. 1. sz. (2022), p. 3. - ill.
-A Bárdos Lajos Vegyeskar december 18-án adventi hangversenyt adott a József Attila Megyei és Városi Könyvtárban.
6.
Adventi filmklub a JAMK-ban / Mikolasek Zsófia. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 12. évf. 1. sz. (2022), p. 7. - ill.
-Adventi filmklub a József Attila Megyei és Városi Könyvtárban.
7.
Adventi koszorú készítés olvasóinkkal / Szabenyiné Zantleitner Zsuzsanna [sic!]. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 12. évf. 1. sz. (2022), p. 7-8. - ill.
-Adventi koszorú készítés olvasóknak a Megyei Könyvtárban.
8.
Adventi vakrandi / Sutáné Csulik Andrea. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 12. évf. 1. sz. (2022), p. 3-4. - ill.
-A József Attila Megyei és Városi Könyvtár adventi Vakrandi a könyvekkel elnevezésű szolgáltatásáról.
9.
Az újszülött nagypapát a munkakedve cipeli : Győri László könyvtáros, költő, író különleges születésnap köszöntése / Mórocz K. - In: Komárom-Esztergom Megyei 24 Óra. - 33. évf. 024. sz. (2022. január 29.), p. 4. - ill.
-Az ÚJ Forrás 2022 januári számának bemutatója a JAMVK-ban. Győri László költő köszöntésével.
10.
Bütykölések Oroszlányban : középpontban a maskarák és a farsang ebben a hónapban a bibliotékában / Wágner Zsanett. - In: Komárom-Esztergom Megyei 24 Óra. - 33. évf. 009. sz. (2022. január 12.), p. 6. - ill.
-Gyermekkönyvtári programok az oroszlányi városi könyvtárban. Szlezákné Molnár Katalin.(Nem interjú!)
11.
Elismerésben részesültek / Raffael Veronika. - In: Komárom-Esztergom Megyei 24 Óra. - 33. évf. 014. sz. (2022. január 18.), p. 1., 4. - ill.
Tartalom: Vérteskethely és Tárkány is elismerésben részesült : a járás két könyvtárosát és intézményét díjazták nem régebben
-Az év települési kiskönyvtára címet kapta Vérteskethely és Tárkány, a JAMVK KSZR keretében tartott ünnepségen. A két intézmény munkájáról.
12.
Halálra kínzott ötéves kislány, gyilkosok érthetetlen tettei : Tatabányán is bemutatták Dulai Péter Gyilkosság a panel tetején című könyvét / Sugár Gabi. - In: Komárom-Esztergom Megyei 24 Óra. - 33. évf. 020. sz. (2022. január 25.), p. 5. - ill.
-Könyvbemutató a JAMVK-ban, 2021. nov. 15.-én Tatabányán.
13.
Házhoz megy a kultúra : [hír]. - In: Kisalföld : a család napilapja : komáromi kiadás. - 77. évf. 015. sz. (2022. január 19.), p. 8.
-Kulturális programok Annavölgyön, Epölön és Vértestolnán egy közös pályázat keretében.
14.
Karácsonyi ünnepség és díjátadó / Fábíán Ildikó. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 12. évf. 1. sz. (2022), p. 9. - ill.
-2021. december 20-án megrendezésre került a KSZR-es települések részére az évzáró, karácsonyi ünnepség, ahol díjazták az év kistérségi könyvtárosait.

15. Kinyitotta kapuit a városi könyvtár : [hír]. - In: Kisalföld : a család napilapja : komáromi kiadás. - 77. évf. 004. sz. (2022. január 6.), p. 9.
- A Móricz Zsigmond Városi Könyvtár januári programjai. Programajánló.
16. Kitüntetett könyvtárak : a kistelepüléseken nemcsak az olvasás, a kultúra központjai is / Raffael Veronika. - In: Kisalföld : a család napilapja : komáromi kiadás. - 77. évf. 017. sz. (2022. január 21.), p. 9. - ill.
- Évzáró ünnepség és díjak átadása a József Attila Megyei Könyvtár Könyvtárellátó és Szolgáltató Rendszerének szervezésében.
17. Kitüntették a könyvtárost / Walczér Patrik. - In: Komárom-Esztergom Megyei 24 Óra. - 33. évf. 007. sz. (2022. január 10.), p. 1. , 4. - ill.
- Tartalom: Népszerű programokat szervez, és összefogja a helyi fiatalokat : Hidasiné Nánási Nikolett kitartóan dolgozik, munkáját díjjal jutalmazták
- Hidasiné Nánási Nikolett az Annavölgyi Kultúr-otthon és Könyvtár könyvtárosa kapta 2021 -ben a KEM kistelepülési könyvtárosa díjat. Életéről, munkájáról.
18. Könyvbemutató a József Attila Megyei és Városi Könyvtárban / Márku Mónika. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 12. évf. 1. sz. (2022), p. 14. - ill.
- 2021. december 17-én a József Attila Megyei és Városi Könyvtár és a Tatabányai Városi Levéltár közös szervezésében könyvbemutatóra került sor a könyvtár kávézójában. Az elsőkötetes szerzővel, Dulai Péterrel dr. B. Stenge Csaba levéltár igazgató beszélgetett.
19. Köszönést és kálváriát is lajstromba vettek : városi értéktárnapot szervezett a megyeközpont a magyar kultúra napjához kapcsolódóan / S. G. - In: Komárom-Esztergom Megyei 24 Óra. - 3. évf. 018. sz. (2022. január 22.), p. 2. - ill.
- 1. Tatabányai Értéktár Nap jan. 21.- én Tatabányán, a JAMVK-ban.
20. Közösségépítés advent idején / Suller Ildikó. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 12. évf. 1. sz. (2022), p. 12. - ill.
- Adventi könyvnyitogató elnevezésű programok decemberben a Megyei Könyvtár gyermekkönyvtárának szervezésében meseolvasással és kézműves foglalkozásokkal.
21. Látogatás Győrben / Feketsné Kisvarga Anita. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 12. évf. 1. sz. (2022), p. 11. - ill.
- December 13-án a József Attila Megyei és Városi Könyvtár munkatársai szakmai nap keretében a győri Dr. Kovács Pál Könyvtárba látogattak.
22. Mackók lepték el a hétfőn a könyvtár minden zegzugát : Az Ó, azok a csodálatos állatok sorozat megalkotója is ellátogatott hozzájuk / Szász Dalma Kitti. - In: Komárom-Esztergom Megyei 24 Óra. - 33. évf. 025. sz. (2022. január 31.), p. 6. - ill.
- Jan. 29. JAMVK: mackónap, rajzpályázat-eredményhirdetés és találkozás Telegdi Ágnes meseíróval.
23. Móricz Zsigmond "villamosa" a Csokonaiban : a Mocsai Pajtaszínház társulatának tagjai Dunaalmáson léptek a világot jelentő deszkákra / Petrik J. - In: Komárom-Esztergom Megyei 24 Óra. - 33. évf. 023. sz. (2022. január 28.), p. 4. - ill.
- Móricz Zsigmond novelláiból készült összeállítást és a Felhőnjáró című produkciót mutatta be a Mocsai Pajtaszínház Dunaalmáson. A rendezvény a JAMVK támogatásával valósult meg.
24. Nagykövet látogatott Tatabányára / S. G. - In: Komárom-Esztergom Megyei 24 Óra. - 3. évf. 232. sz. (1992. okt. 1.)- ISSN 0863-9168. - 33. évf. 006. sz. (2022. január 8.), p. 4.
- Pascale Andreani francia nagykövet a polgármesternél, az Árpád Gimnáziumban, a JAMVK-ban és volt Bányatiszti Kaszinóban járt.
25. Nyitvatartás. - In: Komárom-Esztergom Megyei 24 Óra. - 3. évf. 232. sz. (1992. okt. 1.)- ISSN 0863-9168. - 33. évf. 014. sz. (2022. január 18.), p. 5.
- Tájékoztató az oroszlanói Kölcsey Ferenc Művelődési Központ és Könyvtár rendkívüli nyitva tartásáról.
26. Okleveles helyi értékek : a gyarapodás a cél - várják a tatabányai lakosok véleményét, javaslatait / Kiss T. József. - In: Kisalföld : a család napilapja : komáromi kiadás. - 70. évf. 77. sz. (2015. április 1.)- ISSN 2064-3527. - 77. évf. 019. sz. (2022. január 24.), p. 9. - ill.
- A József Attila Megyei és Városi Könyvtárban adták át a Tatabányai Értéktárba felvett értékek elismerő okleveleit.
27. Pályázat. - In: Komárom-Esztergom Megyei 24 Óra. - 3. évf. 232. sz. (1992. okt. 1.)- ISSN 0863-9168. - 33. évf. 012. sz. (2022. január 15.), p. 6.
- A József Attila Megyei és Városi Könyvtár rajzpályázatot hirdetett Mackómese címmel óvodások és első osztályos diákok számára.
28. Pályázat. - In: Komárom-Esztergom Megyei 24 Óra. - 3. évf. 232. sz. (1992. okt. 1.)- ISSN 0863-9168. - 33. évf. 013. sz. (2022. január 17.), p. 5.
- A Tokodi Községi Könyvtár a Magyar Kultúra Napja alkalmából vers- és prózairó pályázatot hirdet amatőr alkotóknak.

29.
Programok. - In: Komárom-Esztergom Megyei 24 Óra. - 3. évf. 232. sz. (1992. okt. 1.)- ISSN 0863-9168. - 33. évf. 008. sz. (2022. január 11.), p. 5.
-Társasjátéknapok a tatai Móricz Zsigmond Városi Könyvtárban.
30.
Programok. - In: Komárom-Esztergom Megyei 24 Óra. - 3. évf. 232. sz. (1992. okt. 1.)- ISSN 0863-9168. - 33. évf. 008. sz. (2022. január 11.), p. 5.
-A tatai városi könyvtárban működő varróklub várja leendő tagjait.
31.
Programok. - In: Komárom-Esztergom Megyei 24 Óra. - 3. évf. 232. sz. (1992. okt. 1.)- ISSN 0863-9168. - 33. évf. 021. sz. (2022. január 26.), p. 5.
-A tatabányai József Attila Megyei és Városi Könyvtár programjai. Programajánló.
32.
Programok. - In: Komárom-Esztergom Megyei 24 Óra. - 3. évf. 232. sz. (1992. okt. 1.)- ISSN 0863-9168. - 33. évf. 024. sz. (2022. január 29.), p. 5.
-Medve napi programok a József Attila Megyei és Városi Könyvtárban. Programajánló.
33.
Rajzpályázat a könyvtárban : [hír]. - In: Komárom-Esztergom Megyei 24 Óra. - 3. évf. 232. sz. (1992. okt. 1.)- ISSN 0863-9168. - 33. évf. 012. sz. (2022. január 15.), p. 2.
-Mackómese címmel gyermekrajz pályázatot hirdetett a JAMVK.
34.
Robotok a könyvtárban / Dudaskó Zoltánné. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 1. évf. 1. sz. (2011. jan.) – ISSN 2062-5782. - 12. évf. 1. sz. (2022), p. 9-10. - ill.
-Robotprogramozási gyermekfoglalkozások a szomori községi és iskolai könyvtárban Török Csaba vezetésével.
35.
Sárkányos tél / Goldschmidt Éva. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 12. évf. 1. sz. (2022), p. 13. - ill.
-Zalka Csenge Virág nemzetközi mesemondót látta vendégül a Móricz Zsigmond Városi Könyvtár Gyermekkönyvtára 2021. december 14-én.
36.
Sikert arattak a MenőMolyok : Annavölgyön is megünnepezték a magyar kultúra napját / W. P. - In: Komárom-Esztergom Megyei 24 Óra. - 33. évf. 019. sz. (2022. január 24.), p. 4. - ill.
-Zalka Csenge Virág nemzetközi mesemondót látta vendégül a Móricz Zsigmond Városi Könyvtár Gyermekkönyvtára 2021. december 14-én.
37.
Szerkesztőségi est muzsikával / Mórocz Károly. - In: Kisalföld : a család napilapja : komáromi kiadás. - 77. évf. 017. sz. (2022. január 21.), p. 8. - ill.
-Új Forrás szerkesztőségi est és lapszámbemutató a József Attila Megyei és Városi Könyvtárban.
38.
Szlovák mesehősök rajzokon : az ország különböző részéről száz pályamű érkezett / S. G. - In: Komárom-Esztergom Megyei 24 Óra. - 33. évf. 015. sz. (2022. január 19.), p. 1. - ill.
-Díjazták a JAMVK Bánhidai Fiókkönyvtárának szlovák mesehősöket bemutató gyermekrajz-pályázatának nyerteseit.
39.
UFO hívők ünnepelték a 80 éves Győri Lászlót : sok tatabányai szerző és érdeklődő találkozott kedd este a Nyitott Rezervátumban / Mórocz Károly. - In: Komárom-Esztergom Megyei 24 Óra. - 33. évf. 016. sz. (2022. január 20.), p. 2. - ill.
-Új Forrás szerkesztőségi estje a JAMVK-ban.
40.
Új könyvek érkeztek : [hír]. - In: Komárom-Esztergom Megyei 24 Óra. - 33. évf. 014. sz. (2022. január 18.), p. 4.
-Új beszerzések a kisbéri Wass Albert Műv. Ház és Könyvtár kínálatában.
41.
Véleményt várnak a stratégiához : [hír]. - In: Komárom-Esztergom Megyei 24 Óra. - 33. évf. 016. sz. (2022. január 20.), p. 2.
-A JAMVK szolgáltatási stratégia kidolgozásához kéri olvasói segítségét webes felületükön.